

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
КОМИСИЯ ЗА ЗАЩИТА НА ЛИЧНИТЕ ДАННИ

ГОДИШЕН ОТЧЕТ

за дейността на
Комисията за защита на личните данни

София
януари 2004

СЪДЪРЖАНИЕ

1. Въведение

2. Институционално изграждане на КЗЛД

2.1. Имуществено състояние

2.1.1. Осигуряване на необходима сграда на КЗЛД

2.2.2. Финансово състояние на комисията

2.2. Структура и персонален състав

2.3. Изводи и належащи мерки за укрепване

3. Дейност по Закона за защита на личните данни

3.1. Регистрация на администратори на лични данни

3.2. Разрешения за достъп до лични данни

3.2.1. Предоставяне на достъп до регистри на лични данни и прехвърляне на лични данни от един администратор на друг

3.2.2. Разрешения по чл. 25, ал. 1, т. 2 ЗЗЛД

3.3. Изразяване на становища в предвидените от ЗЗЛД случаи

3.4. Разглеждане на жалби и контролна дейност

3.5. Участие в подготовка на нормативни актове, свързани със защитата на лични данни

4. Обучителна и информационна дейност

4.1. Семинари и работни срещи

4.2. Съвместни мероприятия с Програма достъп до информацията (ПДИ)

4.3. Информационен бюлетин

5. Международна дейност и сътрудничество

5.1. Специфика на международната дейност, свързана със защитата на лични данни

5.2. Участие в международни конференции по защита на личните данни

5.3. Международно сътрудничество

6. Заключение

1. Въведение

Настоящият отчет е първи на Комисията за защита на личните данни (КЗЛД) и обхваща периода от нейното създаване до 31 декември 2003 година. Поради това в него най-напред са разгледани въпросите, свързани с възникването на Комисията за защита на личните данни като юридическо лице и формирането на нейното имуществено и персонално съдържание. Последователно са представени основните дейности, съгласно правомощията на Комисията по чл. 10 от Закона за защита на личните данни (ЗЗЛД). Обърнато е внимание на организационната дейност и дейността в областта на международното сътрудничество и европейската интеграция. Основната цел на този отчет е да се представи пред Народното събрание и Министерския съвет обобщение на извършената дейност от Комисията за защита на личните данни, като се акцентира върху най-важните проблеми възникнали в нейната практика до края на 2003 година.

2. Институционално изграждане на КЗЛД

Комисията за защита на личните данни е независим държавен орган, който осъществява защитата на лицата при обработване на техните лични данни и при осъществяване на достъпа до тези данни както и контролът по спазване на Закона за защита на личните данни. Тя е юридическо лице на бюджетна издръжка със седалище гр. София.

Председателят и членовете на Комисията са избрани от Народното събрание по предложение на Министерския съвет на 23 май 2002 година (обн. ДВ, бр. 54/31 май 2002 г.).

Съгласно § 2 ал. 3 от Преходните и заключителни разпоредби на ЗЗЛД в тримесечен срок от избирането ѝ Комисията приема и обнародва в Държавен вестник Правилник за дейността си и нейната администрация. Параграф § 2 ал. 4 от Преходните и заключителни разпоредби на ЗЗЛД урежда задължение на Министерски съвет в едномесечен срок от решението на Народното събрание за избор на състав на Комисията да осигури необходимото имущество и финансови ресурси за започване работа на Комисията.

Тези две разпоредби от ЗЗЛД, макар и с ограничено действие във времето, имат много важно значение за институционалното изграждане на Комисията за защита на личните данни, тъй като са пряко свързани със сформирването на двата ѝ основни компонента като юридическо лице – нейния имуществен и персонален субстракт.

Първият правилник за дейността на Комисията за защита на личните данни е обнародван от председателя в Държавен вестник бр. 71/23.07.2002 г. Този правилник бе отменен със сега действащия Правилник за дейността на Комисията и нейната администрация, който съгласно чл.9, ал. 2 от ЗЗЛД бе приет на заседание на Комисията, проведено на 03.10.2002 г., Протокол № 2 и обн. ДВ, бр.9/31.01.2003 г.

2.1. Имуществено състояние

2.1.1. Осигуряване на необходимата сграда на КЗЛД

От създаването на Комисията до месец септември 2002 година тя не притежава работни помещения, като в този период провежда заседанията си на различни места в други учреждения. Ползват се кабинети на членовете на Комисията в СУ “Св. Климент Охридски”, УНСС и други.

По препоръка на Главния секретар на Министерския съвет, областния управител на гр. София и други са разгледани няколко сгради, за които се оказа, че се ползват от други лица:

- сградата на бул. “Дондуков” № 7 (оказа се в процес на основен ремонт от КТ “Подкрепа”);
- етажи от сградата на КНСБ на пл. “Македония” № 1 (невъзможност да се освободи от наематели с изтекъл договор);
- къща зад Съдебната палата (самоволно заключена от Зелената партия) и пр.

На 15 септември 2002 г. на Комисията е **предоставена една стая от около 17 кв.м.** на таванския етаж на МС, където се настаняват председателят и назначените 4

служителки (главен секретар, главен счетоводител, касиер, човешки ресурси) и се провеждат заседанията на петимата членове. За работата на Комисията от МС са предоставени 2 бюра и 1 масичка, 1 компютър, 1 преносим компютър, 1 принтер и 9 стола. Натрупващите се материали и кореспонденцията се съхраняват в кашони или на земята под бюрата и в ъглите. Естеството на работата на Комисията е свързано с образуване на преписки по молби или жалби на физически и юридически лица, искания за достъп за предоставяне на достъп или прехвърляне на лични данни от един администратор на друг, чийто брой с течение на времето нараства. Освен липса на подходящо място за съхраняване на натрупващите се документи, осезаема е нуждата и от подходящи служители за тяхната обработка и комплектоване. Липсата на работни места не позволява да се извърши крайно наложителното разгръщане на административния капацитет, съгласно приетата в Правилника на КЗЛД структура. Ето защо в началото на 2003 г. е назначена само една служителка към Правната дирекция, която да поеме целия поток от юридическа документация, постъпващ в КЗЛД. Продължава очакването на подходяща сграда, като през този период членове на Комисията (по собствена информация или по предложения от различни органи) разглежда други варианти, оказали се неосъществими:

- сграда на бул. "Дондуков" № 12 (предоставена на Министерството на културата);
- сграда на ул. "Съборна"
- сграда до НАЦИД (ЦИНТИ) на Министерство на икономиката.

Обсъдени бяха дори и варианти за наемане на работни помещения, каквито има достатъчно в централната част на София, с добри параметри относно структурата и задачите на КЗЛД, но с оглед разпоредбата на § 2 ал. 4 от ПЗР на ЗЗЛД, както и липсата на такова перо в бюджета на Комисията те се оказаха невъзможни.

Без да бъде предварително уведомена Комисията и да бъде поискано становището ѝ на заседание на 6 юни 2003 година Министерският съвет взема решение да се предостави за ползване на Комисията за защита на личните данни недвижим имот, находящ се в район "Младост" (ж.к. "Младост - 3" кв. 2, част от парцели I и II), представляващ терен с площ 7078,5 кв. м. заедно с построените в него седем сгради с обща застроена площ 1447,5 кв. м., описани в Акт за публична държавна собственост № 0434 от 26 март 2003 година. (Решение № 409/2003 г. на МС).

Този имот е бил обособен по искане на Държавната комисия по сигурността на информацията, която се отказва от него и в следствие поради липса на друга възможност се предоставя на Комисията за защита на личните данни.

При извършения оглед, членовете на КЗЛД установиха **пълната непригодност на имота** като местоположение, функционално предназначение на сградния фонд, техническо състояние и капацитет. Единствената възможност според нас е след като бъде разчистен целият терен от намиращите се върху него постройки да бъде изградена нова сграда. Това не решава проблема, тъй като са необходими големи финансови ресурси и продължителен срок за извършване на строителните работи. Поради това, със свое решение (Протокол № 19 от 25.06.2003 г.) Комисията отказа да приеме предоставения имот.

През септември 2003 г. във връзка с процедурата по регистрацията на администраторите на лични данни и необходимостта за съхраняване на постъпилите стотици хиляди заявления КЗЛД ползва временно таванско помещение в МС.

От месец май 2003 г. за провеждане на ежеседмичните си заседания комисията е ползвала, когато е свободна, **заседателна зала** на приземния етаж в сградата на Министерския съвет.

В периода юли-декември 2003 г. членовете на КЗЛД направиха пред МС няколко актуални предложения за разрешаване на основния проблем със сградата на Комисията:

- освободена сграда във ВА "Г. С. Раковски";
- освобождаваща се сграда на ул. "Света Неделя" № 1 от Агенция за насърчаване на търговията и БАЕЗ;
- съсобствена сграда между държавата и частно лице на ул. "Хан Крум" № 11;
- бившата сграда на Технически Университет на бул. "В. Левски" № 95;
- сграда на Дирекция Митници на бул. "Мария Луиза".

В редовния доклад на Европейската комисия за напредъка на България в процеса на присъединяване за 2003 година е отбелязано, че приоритет за Република България представлява предоставянето на Комисията за защита на личните данни на подходящи помещения и се надяваме със съдействието на всички държавни органи този съществен проблем за нормалното функциониране на Комисията да бъде разрешен в най-кратък срок.

2.1.2. Финансово състояние на Комисията

Изхождайки от изискванията на Конвенция 108 на Съвета на Европа от 1981 година за защита на лицата при автоматизирана обработка на лични данни и директива 95/46/ЕО от 1995 година, както и разпоредбата на чл. 6 ал. 1 от ЗЗЛД, според която Комисията за защита на личните данни е независим държавен орган, в чл. 2 ал. 2 от Правилника за дейността на Комисията за защита на личните данни и нейната администрация е предвидено, че тя е **първостепенен разпоредител с бюджетни кредити**.

Съвсем изненадващо и според нас в грубо противоречие с изискванията на Европейския съюз, с Постановление № 188/2002 г. на Министерския съвет Комисията за защита на личните данни е определена като **второстепенен разпоредител с бюджетни кредити** към Министерски съвет. С това от една страна се поставя под съмнение независимостта на Комисията, а от друга се създават значителни затруднения за нормалното ѝ функциониране поради неизвестност на бюджета, който притежава за финансовата година. За 2002 година, преди още Комисията да е създадена, е определен бюджет в размер на 195 000 лева. Една част от него не бе изразходвана и бе върната с оглед липсващи сграда и административен капацитет.

За финансовата 2003 година министърът на държавната администрация утвърждава бюджет в размер на 778 587 лева независимо, че предварително е съгласуван с министъра на финансите бюджет в общ размер на 1 милион лева. През месец декември 2003 година въпреки, че дори тази по-малка сума не е изразходвана, не са осъществени плащания по сключени от Комисията договори за придобиване на

дълготрайни материални активи – компютърни системи след приключили процедури по Закона за обществените поръчки. Обяснението от директора на дирекция “Финансово-стопанска дейност” на Министерски съвет е че това плащане не е приоритетно и може да се извърши със средства от бюджета за следващата година, заедно с дължимите лихви. Това е само един пример за съществуващата несигурност и затрудненията, които Комисията има във връзка с формирането и изпълнението на бюджета си.

През месец октомври 2003 г. министърът на държавната администрация подготви предложение за изменение на Постановление № 33/1999 година на Министерски съвет, свързано с промяна на статута на Комисията от второстепенен в първостепенен разпоредител с бюджетни кредити. В съгласувателната процедура единствено Министерството на финансите не подкрепи проекта, поради което той не беше внесен за разглеждане в Министерски съвет

Отчетените за 2003 г. разходи са в размер на 674674 лв., изразходвани по параграфи, както е показано в таблица 2.1.

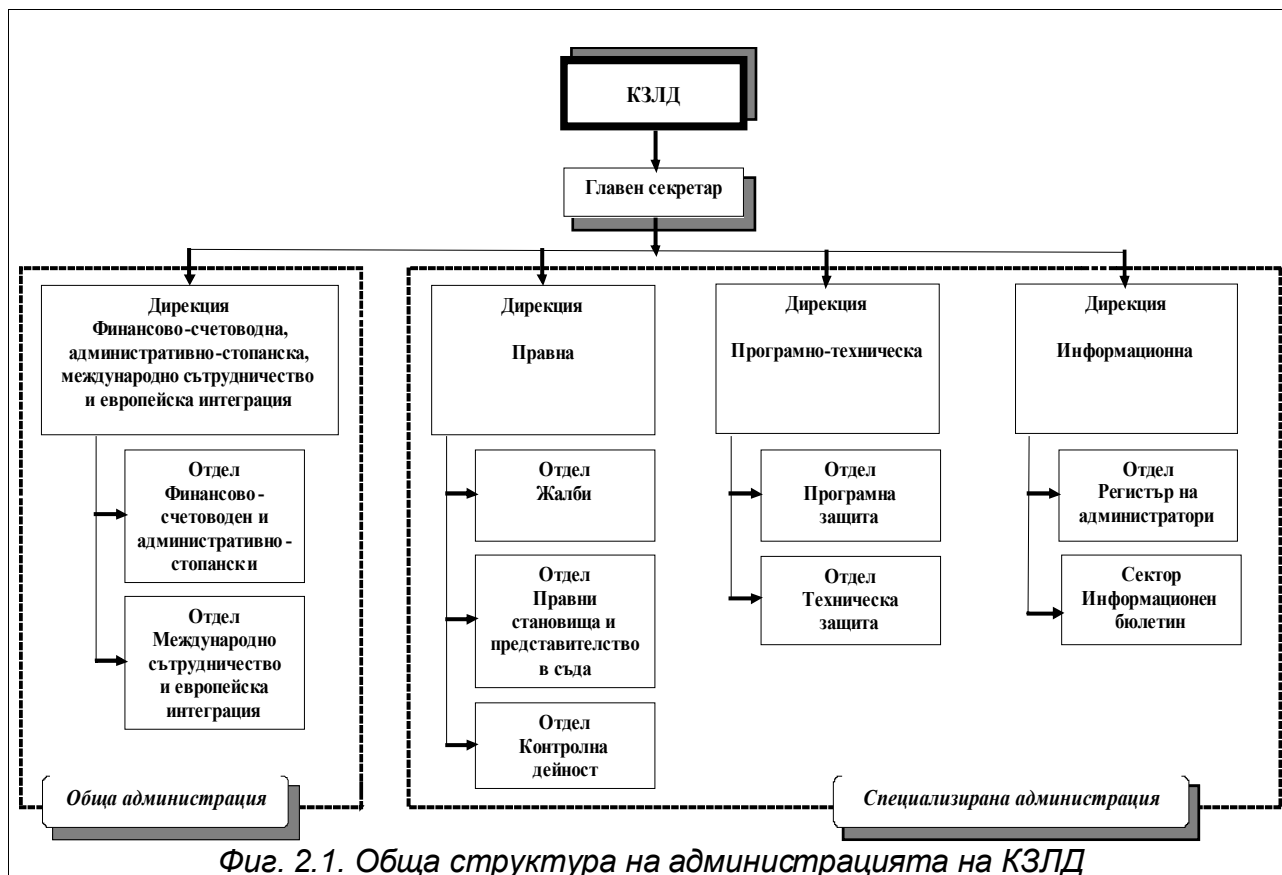
Таблица 2.1. Извършени разходи по бюджет-2003 г.

Параграф	Обяснение	Сума
01-00	Заплати и възнаграждения на персонала по трудово и служебно правоотношение	119718 лв.
02-00	Други възнаграждения и плащания (обещетения при напускане, болнични, по граждански договори, СБКО и пр.)	9441 лв.
03-00	Осигурителни вноски за ДОО	21980 лв.
05-00	Здравно-осигурителни вноски	4242 лв.
07-00	Вноски по ДЗПО	372 лв.
10-00	Издръжка (постелен инвентар и облекло, отчетни и научно-изследователски разходи, литература, канцеларски материали и специална хартия за удостоверения, рекламни материали, аксесоари, дискети, визитки, пожарогасители, гориво, командировки, застраховки и др.)	149737 лв.
52-04	Придобиване на транспортни средства	369184 лв.
	Общо разходи	674674 лв.
	План разходи	778557 лв.
	Неизразходвани средства	103883 лв.

2.2. Структура и персонален състав

Съгласно Правилника за дейността на КЗЛД и нейната администрация общата численост на персонала е 76 щатни бройки (включително 5 изборни длъжности). Администрацията е организирана в 4 дирекции, правомощията на които са определени в Правилника, а Функционалните връзки на звената се регламентират с вътрешни правила, приети от комисията по предложение на главния секретар. Общата структура е представена на фиг. 2.1. и включва:

1. Изборни длъжности (председател и членове на КЗЛД) – 5
2. Главен секретар – 1
3. Обща администрация – 20
 - а) Дирекция “Финансово-счетоводна, административно-стопанска, международно сътрудничество и европейска интеграция”
4. Специализирана администрация – 50
 - а) Дирекция “Правна”
 - б) Дирекция “Програмно-техническа”
 - в) Дирекция “Информационна”

Актуалният състав на администрацията към 31.12.2003 г. е показан в табл. 2.2. и се състои от 13 назначени служители в някои от дирекциите. Както се вижда, той е доста ограничен и значително под необходимото за разгръщане на цялостната дейност по ЗЗЛД. Причината за това е липсата на сграда и подходящи условия за разгръщане на пълния щат. Очевидна е нуждата от назначаване на предвидените специалисти в отделните дирекции, особено след постъпване на огромния поток от заявления за регистрация на администратори на лични данни (АЛД) и следващата им техническа и правна обработка за издаване на удостоверенията за регистрация.

Таблица 2.2. Актуален състав към 31.12.2003 г.

Длъжност	Назначени	Длъжност	Назначени
Дирекция “Финансово-счетоводна, административно-стопанска, международно сътрудничество и европейска интеграция”			

Директор	1		
Отдел “Финансово-счетоводен и административно-стопански”		Отдел “Международно сътрудничество и европейска интеграция”	
Главен експерт	1	Началник отдел	1
Главен специалист	3	Младши експерт	1
Технически сътрудник	1		
Изпълнител	3		
Дирекция “Правна”			
Отдел “Жалби”		Отдел “Контролна дейност”	
Младши експерт	1		
Отдел “Правни становища и представителство в съда”			
Дирекция “Програмно-техническа”			
Отдел “Програмна защита”		Отдел “Техническа защита”	
Дирекция “Информационна”			
Отдел “Регистър на администратори”		Сектор “Информационен бюлетин”	
Главен специалист	1		

2.3. Изводи и належащи мерки за укрепване

Както се вижда от представеното по-горе, непредоставянето на подходяща сграда на КЗЛД доведе до значителни трудности в дейността през отчетния период. Този основен проблем, който не бе разрешен и през 2003 г. се отрази както на сроковете при провеждане на планираните мероприятия, така и върху експедитивността при обсъждане и вземане на решения по постъпващата кореспонденция (жалби, становища, искане на достъп, разрешения за презгранично прехвърляне и др.). **Основните проблеми**, които породиха липсата на сграда могат да се обобщят както следва:

- невъзможност за разгръщане на административния капацитет на КЗЛД;
- неефективна работа на назначените служители поради изчакване за освобождаване на работно място или компютър;
- трудности при достъпа до документите и невъзможност за изграждане на систематизиран архив, както на хартиен носител, така и на електронен;
- натоварване на членовете на Комисията с несвойствени задачи поради липса на подходящи служители;
- забавяне на обработката на информацията по жалби и вземането на съответните решения;
- изпращане на разрешения за предоставяне на лични данни със закъснение;
- проблеми по преговорите за присъединяване на Р. България към Европейския съюз (главно по глави 3 и 24);

- ограничени възможности за комуникация (единствен телефон, който непрекъснато е зает), както и за провеждане на срещи и дискусии по проблеми на ЗЗЛД;
- затруднения при приемане на заявленията за регистрация на АД (лично и по пощата), тяхното обработване и съхраняване.

Очевидна е необходимостта от скорошно решаване на проблема със сградата на КЗЛД, което ще позволи разгръщане на администрацията и ускоряване на темповете по основните дейности съгласно ЗЗЛД. Още повече, че това е една от основните препоръки по преговорите за присъединяване на Р. България към Европейския съюз.

Необходимо е също така да бъде променен статута на КЗЛД от второстепенен в първостепенен разпоредител с бюджетни кредити или чрез изменение на посочения акт на Министерски съвет, или чрез изменение и допълнение на ЗЗЛД, където изрично да бъде предвидено това.

3. Дейности по Закона за защита на личните данни

Правомощията на Комисията за защита на личните данни са уредени в чл. 10 ал. 1 от ЗЗЛД, според която разпоредба тя:

- анализира и осъществява цялостен контрол за спазването на нормативните актове в областта на защитата на личните данни;
- води регистър на администраторите на лични данни;
- извършва проверки на администраторите на лични данни;
- изразява становище, дава разрешение в предвидените в този закон случаи;
- издава задължителни предписания до администраторите във връзка със защита на личните данни;
- след предварително уведомяване налага временна забрана за обработването на лични данни, с които се нарушават нормите за защита на личните данни;
- разглежда жалби срещу администраторите във връзка с отказан достъп на физически лица до техните лични данни, както и жалби на други администратори или на трети лица във връзка с правата им по този закон;
- участва в подготовката на нормативни актове свързани със защитата на личните данни.

Редът за водене на регистъра, за уведомяване на Комисията за даване на разрешения и изразяване на становища, за разглеждане на жалбите, както и за издаване на задължителни предписания и налагане на временни забрани за обработване на лични данни се определя в правилника за дейността на КЗЛД и нейната администрация.

За изпълнение на задълженията си по чл. 10 от ЗЗЛД, Комисията провежда редовни и извънредни заседания, извършва проверки по постъпили жалби или при самосезиране, дава становища, организира семинари, работни срещи и дискусии. За отчетния период извършената дейност може да се обобщи в табл. 3.1.

Таблица 3.1.

Дейност	Брой
Проведени редовни и извънредни заседания	56
Приети заявления за регистрация	227 251
Разгледани молби за разрешения за достъп до лични данни	59
Дадени становища в предвидени от ЗЗЛД случаи	149
Постъпили жалби срещу администратори на лични данни	33
Извършени проверки	14
Участие в подготовка на нормативни актове	1

3.1. Регистрация на администратори на лични данни

Комисията води регистър на администраторите на лични данни и за водените от тях регистри (чл. 14 ал. 1 от ЗЗЛД). Целите, които законодателят си е поставил със създаването на този публичен регистър, са от една страна да се съобразят с изискванията на ЗЗЛД физическите, юридическите лица и държавните органи, които са обработвали лични данни преди влизането му в сила и да се даде гласност по отношение на това кои са администратори на лични данни, какви лични данни и на какво законово основание обработват и как са защитени правата на физическите лица в процеса на обработването.

Процедурата за регистрация е уредена в чл. 15 и чл. 16 от ЗЗЛД по отношение на лицата, които искат да обработват лични данни и да създават регистър.

Огромният брой администратори на лични данни, обаче, обработват лични данни преди влизане в сила на ЗЗЛД. Относно тях в § 3 ал. 1 от Преходните и заключителните разпоредби на ЗЗЛД е регламентирано задължението за всички лица, които поддържат към момента на влизане в сила на Закона за защита на личните данни да ги приведат в съответствие с изискванията му и да уведомят за това комисията. По отношение на тези заварени администратори Комисията взе решение за вписването им в регистъра или отказва регистрация, като отказът може да се обжалва пред Върховния административен съд.

Във връзка с това и съгласно чл. 15 от ЗЗЛД Комисията прие на свое заседание и обнародва в ДВ образец за заявление за регистрация на администратор на лични данни, както и приложение с описание за водените регистри (ДВ, бр15/14.02.2003 г.) Създадена бе временна автоматизирана система за регистрация на заявленията.

До края на м. август 2003 година в Комисията постъпиха около 10 000 броя заявления за регистрация на администратор на лични данни, от които лично подадени около 2300 броя, а останалите по пощата.

Комисията беше изправена пред труден избор – да обработи тези документи (които по наша преценка са не повече от 10 % от администраторите) и съгласно изричния текст на чл. 42 ал. 5 от ЗЗЛД да наложи глоба на всички останали или да удължи срока за регистрация. Отчетохме, че малкият брой подадени заявления се дължи на недобро познаване на новата нормативна уредба и мотивирани от обстоятелството, че основното ни задължение не е свързано с налагане на административни наказания, приехме удължаване на срока за подаване на заявления

за регистрация до 1 декември 2003 година. На заседание на Комисията бе приет образец за Удостоверение за регистрация на администратор на лични данни.

Липсата на сграда и неразгърнатият административен капацитет на Комисията създадоха изключителни затруднения при приемането на заявления за регистрация. Независимо от съществуващата възможност документите да се подават по пощата с обратна разписка, около 25 % от администраторите предпочетоха да ги подадат лично. В тази ситуация бе извършено разпределение на наличния административен персонал, като една част от служителите приемаха заявления във фоайето на Министерския съвет на удължено работно време, а друга отговаряше на огромния брой запитванията на администраторите по телефона и имейла. Преобладаващата част от подадените по пощата заявления постъпиха през последната седмица на м. август и м. ноември 2003 година, което затрудни и работата на Министерския съвет.

Подготовката на подадените заявления за разглеждането им по същество от Комисията се извършва от четирима служители, които имат и други задължения. С оглед обема на постъпилите заявления и посочените по-горе причини ще бъде невъзможно Комисията да се произнесе в предвидения от ЗЗЛД тримесечен срок от датата на подаване на заявленията.

В таблица 3.2. е представена статистическа информация относно проведената кампания за регистрация на администратори на лични данни.

Таблица 3.2. Статистика за постъпили и обработени заявления до 31.12.2003 г.

Брой подадени заявления до 31.12.2003 г.				Брой на обработени заявления до 31.12.2003 г.		
В срок до 31.11.2003		След срока		Общо	Заведени с входящи номера	Въведени в електронен архив
Лично	По пощата	По пощата				
43 199	89 381	94 671		227 251	86 452	8 247

3.2. Разрешения за достъп до лични данни

3.2.1. Предоставяне на достъп до регистри на лични данни и прехвърляне на лични данни от един администратор на друг

Съгласно чл. 36, ал. 1 предоставянето на лични данни до регистри, както и прехвърлянето им от един администратор на друг, се извършва при спазване изискванията на този ЗЗЛД и след разрешение на КЗЛД. Това е основна хипотеза за даване на разрешение от Комисията във връзка с прилагането на закона, като ал. 2 на същият текст урежда особен случай, когато предоставянето на лични данни се извършва на чуждестранни физически и юридически лица. Редът за даване на разрешение е регламентиран в чл. 12 и чл. 13 от Правилника за дейността на КЗЛД и нейната администрация. Когато от един администратор се иска предоставяне на достъп на лични данни до регистрите му или прехвърляне на лични данни от тях, той трябва да се обърне към КЗЛД. С оглед на законовите изисквания Комисията разрешава или отказва предоставянето на лични данни. Администраторите, до

регистрите на които се иска най-често достъп, с оглед на досегашната практика на Комисията са ГД «ГРАО» към МРРБ, НОИ, общини, МВР. В една трета от случаите исканията са без правно основание.

Комисията констатира, че се оформят две тенденции: от една страна все още редица администратори не са запознати с процедурата за предоставяне на лични данни и без наличието на законово основание предоставят лични данни на други администратори или трети лица. От друга страна определени юридически лица и държавни органи неправилно позовавайки се на ЗЗЛД отказват достъп до регистрите си с лични данни – НОИ, МВР, общини и др.

Друг проблем във връзка с тази процедура е несъответствието между изискванията на Закона за защита на личните данни и други нормативни актове, «заварени» от него. Единствено в Закона за министерството на вътрешните работи бяха извършени необходимите законодателни промени, свързани със защитата на личните данни, а изменение и допълнение са необходими в редица други закони – Закон за местните данъци и такси, Данъчно-процесуален кодекс и много други.

Обобщение на обработените молби за разрешения за предоставяне на достъп до лични данни е дадено в табл. 3.3.

Таблица 3.3. Разгледани молби за разрешение за предоставяне на достъп

Общ брой на постъпилите до 31.12.2003 г. молби за разрешаване на достъп до лични данни	59
• Дадено разрешение за предоставяне на лични данни	38
• Отказано разрешение за предоставяне на лични данни	13
• Предстоящо разглеждане	8

3.2.2. Разрешения по чл. 25, ал. 1, т. 2 ЗЗЛД

За отчетния период Комисията не е била сезирана с искания за разрешения на основание чл. 25, ал. 1, т. 2 ЗЗЛД.

3.3. Изразяване на становища в предвидените от ЗЗЛД случаи

През отчетния период към Комисията се обърнаха за становище различни администратори и държавни органи. Преобладаващият брой от тях бяха свързани с процедурата по регистрация на администратори на лични данни и проблеми, свързани с прилагането на Закона.. В няколко случая Министерството на вътрешните работи на основание чл. 58 ал. 1 от Устройствения правилник на Министерския съвет и неговата администрация се обърна към Комисията за становище по съгласуване на проекти на нормативни актове, свързани с преговорите по присъединяване на Р. България към ЕС, така и по проблеми на Европол и вътрешната сигурност. На заседанията на комисията бяха разгледани постъпилите искания за становища, които са обобщени по смисъл в табл. 3.4.

Таблица 3.4. Разпределение на дадени становища до 31.12.2003 г.

Общ брой на постъпилите до 31.12.2003 г. искания за становища	149
--	------------

<ul style="list-style-type: none"> • Поискани от МВР относно проекти за решения на МС, свързани с: <ul style="list-style-type: none"> - ратифициране на договор по програма ФАР (с Комисията на Европейските общности); - взаимен обмен на данни относно незаконната миграция (с Кралство Нидерландия); - незаконния трафик на наркотични вещества (с Република Малта) и др. 	5
• Поискани от общините във връзка с кампанията за местни избори	2
• По предоставяне на лични данни по съдебни дела и по други казуси	6
• Относно предоставяне на ЕГН	2
• По процедурата за предоставяне на лични данни	9
• По проблеми, свързани с регистрацията на АЛД	125

Като цяло Комисията за защита на личните данни е изолирана от процедурата по съгласуване на проекти на нормативни актове, както и от разглеждането им в комисиите на 39-то Народно събрание, което затруднява осъществяването на едно от основните ѝ правомощия по чл. 10 ал. 1 т. 1 от ЗЗЛД.

3.4. Разглеждане на жалби и контролна дейност

Процедурата за **разглеждане на жалби** е уредена в чл. 12-14 от Правилника за дейността на КЗЛД и нейната администрация. Тази процедура не може да бъде спазена поради обективната невъзможност за разгръщане на административния капацитет. Поради това постъпилите жалби се разпределят между членовете на Комисията, които изготвят доклад и проект на решение.

Комисията разглежда жалби срещу администраторите на лични данни във връзка с отказ за достъп на физическите лица до техните лични данни, както и жалби на други администратори или на трети лица при нарушения на правата им по ЗЗЛД.

В КЗЛД е постъпила само една жалба от физическо лице на което е отказан достъп до неговите лични данни от администратора.

Типични случаи на постъпили жалби в комисията са от администратори срещу откази на други администратори за предоставяне на лични данни, както и на физически лица срещу незаконосъобразното обработване на техните лични данни.

Най-често подадените жалби са срещу НОИ, банки, мобилни оператори и търговски предприятия.

Със своите решения при констатирани нарушения на изискванията на Закона Комисията дава задължителни предписания за отстраняване на нарушенията.

Комисията счита тази дейност за приоритет в работата си.

Едно разпределение на постъпилите жалби и етапа на тяхната обработка е обобщено в табл. 3.5.

Таблица 3.5. Разпределение на жалбите, постъпили до 31.12.2003 г.

Общ брой подадени жалби до 31.12.2003 г.	33
• Неоснователни и оттеглени	2
• Препратени по компетентност	1

• Изясняване на обстоятелства и окомплектоване на преписки	5
• Назначени проверки по жалби	6
• Насрочени за разглеждане в открито заседание	9
• Насрочени за разглеждане за допустимост	2
• Висящи дела по жалби	1
• Решени по същество	7

Контролната дейност на КЗЛД е регламентирано да бъде извършвана в случаите на подадени сигнали от заинтересовани лица за извършени нарушения и по силата на предварително приет план за извършване на проверки. За отчетния период са извършени 14 проверки, повечето от които по повод на подадени жалби до КЗЛД (табл. 3.6). Те са допринесли за изясняване на твърдените факти и обстоятелства и са спомогнали за обективното произнасяне на комисията с решение.

Таблица 3.6. Извършени проверки на администратори на лични данни

№ по ред	Администратор	Град
1.	«Електроразпределение» ЕАД	Благоевград
2.	Окръжна прокуратура и РДВР	Плевен
3.	ТЗ «ГРАО»	Русе
4.	Психодиспансер - Русе	Русе
5.	“Бентонит” АД	Кърджали
6.	Община Хасково	Хасково
7.	Община Свищов	Свищов
8.	Община Ихтиман	Ихтиман
9.	Община Русе	Русе
10.	Община Разград	Разград
11.	СБАЛНП “Св. Наум” IV км.	София
12.	«Булбанк» АД	София
13.	«Метро Кеш енд Кери»	София
14.	Областна управа	Русе

3.5. Участие в подготовка на нормативни актове, свързани със защитата на лични данни

През отчетния период в **един единствен случай** до Комисията е било отправено искане за определяне на представител за участие в работна група за изготвяне на проект на нормативен акт – от министъра на правосъдието във връзка с Проекта за Закон за защита на участниците в наказателното производство.

Това поражда сериозно безпокойство поради обстоятелството, че изготвянето на нови нормативни актове, в които се урежда материя свързана със защитата на лични данни протича без участието и както подчертахме по-горе без съгласуване с Комисията.

От началото на 2004 година във връзка с изисквания, залегнали в Редовния доклад на Европейската комисия за напредъка на България в процеса на присъединяване за 2003 година и решение на Съвета за европейска интеграция Комисията за защита на личните данни съвместно с Министерството на правосъдието, Министерството на вътрешните работи и Министерството на финансите започва подготовка на Проект за Закон за изменение и допълнение на Закона за защита на личните данни.

4. Обучителна и информационна дейност

Тази дейност на Комисията през отчетния период беше насочена към обсъждане и разясняване на основните положения и процедури в ЗЗЛД, с цел да се запознаят неговите адресати с новата правна уредба и практиката на КЗЛД по прилагането на закона.

4.1. Семинари и работни срещи

През 2003 година бяха проведени няколко семинари и работни срещи, представени по-долу.

♦ **Семинар на тема “ОБЩИНИТЕ КАТО АДМИНИСТРАТОР НА ЛИЧНИ ДАННИ (актуални проблеми по прилагане на Закона за защита на личните данни)”, Русе, 11-12.06.2003 г.**

Семинарът беше организиран от КЗЛД със съдействието на община Русе, Министерството на правосъдието и Програма Достъп до информацията. В семинара взеха участие представители на почти всички общини от Северна България и някои по-големи от Южна България. В предварително уточнената програма, бяха включени доклади и дискусии по следните теми:

- международни стандарти в областта на защитата на лични данни;
- общи положения в ЗЗЛД;
- права и задължения на администраторите на ЛД;
- процедура по регистрацията;
- организационни и технически мерки за защита на регистрите с лични данни;
- административнонаказателна отговорност по ЗЗЛД.

Целта на семинара беше да се разяснят предмета и целите на ЗЗЛД, както и правата и задълженията на общините като администратори на лични данни и да се представи практиката на Комисията по реално възникнали казуси. Организацията включваше предварителна регистрация с раздаване на комплект работни материали. По време на дискусиите бяха поставени основните проблеми, с които общините се сблъскват в процеса на обработване на лични данни в поддържаните от тях повече от 50 регистри.

Голямата полза от семинара беше в уеднаквяване на практиката по прилагането на закона относно воденето на регистрите, предоставяне на лични данни на граждани и трети лица, прехвърляне на лични данни на други администратори и мерките за защита на личните данни.

През 2004 година Комисията планира провеждането на нови семинари с общините, особено след евентуалното изменение и допълнение на закона за защита на личните данни.

♦ **Българо-немска работна среща на тема "АКТУАЛНИ ПРОБЛЕМИ ПО ПРИЛАГАНЕ НА ЗАКОНА ЗА ЗАЩИТА НА ЛИЧНИТЕ ДАННИ", гр. Варна и гр. София, 28.07-01.08.2003 г.**

От 28.07 до 01.08.2003 г. на официално посещение бе делегация от Комисията за защита на личните данни на Федерална Република Германия. Съгласно работната програма през първите три дни се проведеха дискусии в гр. Варна по проблеми, свързани с изискванията в областта на защитата на личните данни, произтичащи от новоприети актове на Европейския съюз, процедурите по регистрация, достъп до лични данни, трансграничен трансфер на лични данни и други. С участието на представители на МВР бяха представени и обсъдени измененията в Закона за МВР, касаещи защитата на личните данни.

Бяха проведени срещи с областния управител на област Варна г-н Яни Янев, с председателите на Комисията по вътрешна сигурност и обществен ред г-н Владимир Дончев и Комисията по транспорт и съобщения г-н Йордан Мирчев и г-н Бойко Коцев, заместник-министър на вътрешните работи.

По време на посещението бяха направени две съвместни пресконференции на 30.07.2003 г. в гр. Варна и 31.07.2003 г. в гр. София.

Въпреки натоварената програма срещата беше изключително ползотворна. Особено сме доволни от споделения опит от немските колеги, които са орган с най-дълга практика в Европейския съюз в областта на защита на личните данни и препоръките, които те дадоха във връзка с изискванията към Р България по глава 24 "Сътрудничество в областта на правосъдието и вътрешните работи".

♦ **Работна среща на тема "ЗАЩИТАТА НА ЛИЧНИ ДАННИ – ПРОБЛЕМИ И ОТГОВОРНОСТИ", Боровец, 19-21.12.2003 г.**

В края на 2003 година се проведе тази работна среща с участието на целия персонал на Комисията. Направен бе анализ на дейността на Комисията през изминалата година, обсъдени бяха проблемите, свързани с нейното институционално изграждане и възможностите за тяхното преодоляване.

Обсъдени бяха предстоящите задачи във връзка с процедурата по регистрация на администратори, планирането на контролната дейност и висящите пред Комисията жалби и искания за разрешение за достъп до лични данни. Разгледани бяха въпросите относно задълженията на Комисията в преговорния процес с Европейския съюз и взаимодействието с други държавни органи.

Новоназначените служители бяха запознати с особеностите на дейността на Комисията като независим държавен орган и техните преки задължения.

4.2. Съвместни мероприятия с Програма достъп до информацията (ПДИ)

В края на 2002 г. беше проведена среща между КЗЛД и представители на Програма достъп до информацията на която бе изяснено, че от м. януари до м.

Ноември 2003 година тази неправителствена организация ще започне работа по реализирането на проект “Правото на защита на личните данни – основно човешко право”, финансиран по програма “Европейска инициатива за демокрация и човешки права” на Европейския съюз.

Този проект предвиждаше провеждане на кампания за разясняване на Закона за защита на личните данни чрез:

- публично представяне на международните стандарти и българското законодателство в областта на защитата на личните данни;
- популяризиране на правото на защитата на личните данни чрез медиите;
- запознаване с правните възможности в случаите на незаконосъобразно обработване на лични данни и нарушаване правата на гражданите по ЗЗЛД.

Проектът беше насочен главно към гражданите, защото те все още нямат яснота относно понятията “лични данни”, “обработване на лични данни”, “администратор на лични данни” и др., както и за практическите стъпки, които трябва да предприемат за да получат достъп до своите лични данни и за защита при нарушаване на правата им.

По проекта беше сфомирана експертна група, в която участваше представител на КЗЛД, със следните задачи:

- да изготви анализ и оценка на съществуващото законодателство;
- да прегледа европейските стандарти в областта на защитата на ЛД;
- да организира провеждането на работна среща с участие на медии и администратори на лични данни;
- да подготви плакат и дигитална, посветени на правото на защита на личните данни;
- да оценява и провежда насочена медийна кампания;
- да обобщи резултатите от проекта и да изготви препоръки за бъдещо по-добро приложение на ЗЗЛД.

В рамките на проекта бяха проведени:

- **Работна среща на тема: ПРАВОТО НА ЗАЩИТА НА ЛИЧНИТЕ ДАННИ. МЕЖДУНАРОДНИ СТАНДАРТИ. БЪЛГАРСКО ЗАКОНОДАТЕЛСТВО. ПРАКТИКИ, София, 18.04.2003 г. (х-л България, зала Десислава)**

Основната задача на срещата беше да се идентифицират проблемите, които поставя ЗЗЛД и особеностите на неговото приложение. Основният встъпителен доклад на тема “Международни стандарти в областта на правото на защита на личните данни. Сравнителен преглед. Модели на правото на защита на личните данни” беше изнесен от Девид Банисър – заместник директор на международната организация Privacy International. Съпътстващи представяния бяха направени от представители на фондация ПДИ и от членове на КЗЛД, след което се проведе активна дискусия. Присъстваха представители на медиите и на основни АЛД (национално сдружение на общините, дирекция ГРАО, Главна данъчна дирекция, Българска асоциация на дружествата за допълнително пенсионно осигуряване, Национална здравноосигурителна каса, Българска сметна палата и пр.).

- **Дискусия с пресконференция на тема ДОСТЪП ДО ИНФОРМАЦИЯТА И ЗАЩИТА НА ЛИЧНИТЕ ДАННИ, София, НДК, октомври 2003 г., зала Мати**

Бяха представени резултатите от изпълнението на проекта и направени предложения за промени в законодателството в областта на защитата на личните данни.

4.3. Информационен бюлетин

Съгласно чл. 10, ал. 3 от ЗЗЛД Комисията издава бюлетин, в който публикува информация за своята дейност и взети решения. Администраторите на лични данни са длъжни да публикуват ежегодно в него сведения за създадените от тях през предходната година регистри.

Поради съществуващите затруднения, посочени в настоящия доклад, до този момент Комисията нямаше възможност да започне издаване на бюлетина. Отделни решения на Комисията са публикувани в интернет страниците на ГД "ГРАО" към МРРБ, Програма Достъп до информация и Център за модернизиране на политики.

Създаването на този бюлетин в електронен и хартиен вариант е важна предстояща задача на Комисията, с оглед увеличаване на процедурите пред нея и предстоящото приключване на регистрацията на администраторите на лични данни.

5. Международна дейност и сътрудничество

5.1. Специфика на международната дейност, свързана със защитата на личните данни

Международната дейност е съществена част от работата на органите за защита на личните данни във всички европейски страни. Целта на тази дейност е постепенното доближаване и синхронизиране на законодателствата в тази област на различните държави.

Бихме посочили две съвременни тенденции на развитие, изискващи съгласуване на законодателствата:

- Разраства се броят и се разширява дейността на многонационалните фирми (Multinational companies). Това предполага прехвърлянето на лични данни за работници и служители от различни държави в главното седалище на фирмата. При тези прехвърляния трябва да се гарантира адекватна защита на личните данни в съответните държави.

- Бързо се разрастват и демонополизират телекомуникациите, които обхващат цялата планета. Този процес не трябва да води до нарушаване на неприкосновеността на личния живот. По-конкретно, в Интернет трябва да е гарантирано анонимно използване на връзките. При използване на мобилни телефони, лични данни, които трябва да бъдат защитени, са: изговорените думи, пренесените данни, кой е говорил, телефонните номера на абонатите, началото и края на връзката, местоположението на абоната. Не може например да се допусне, че в държавата, където е единият абонат, част от тези данни не са защитени, тъй като това нарушава правата на другия абонат, в чиято държава същите тези данни са защитени.

При това не правителствата, а парламентите, посредством приетите от тях закони, трябва да въвеждат необходимите регламенти, които защитават неприкосновеността на личния живот на своите сънародници, без да се прекъсват комуникациите или да се спира прехвърлянето на данни в други страни. По-важни задължителни документи, с които трябва да бъде съобразено законодателството на европейските страни по отношение на защитата на личните данни са:

- Конвенция 108 на Съвета на Европа от 28.01.1981 г. за защита на лицата при автоматизираната обработка на лични данни;

- Директива 95/46/ЕС на Европейския парламент и на Съвета на Европа от 24.10.1995 г. за защита на физическите лица по отношение на обработката на лични данни и свободното движение на тези данни;

- Директива 2002/58/ЕО на Европейския парламент и на Съвета на Европа от 12.07.2002 г. относно обработката на лични данни и защитата на правото на неприкосновеност на личния живот в сектора на електронните комуникации.

Тъй като българския закон е публикуван през януари 2002 г., в него не е било възможно да бъде отразена последната директива.

В съответствие с член 29 на Директива 95/46/ЕС, е учредена и функционира т. нар. Работна група за защита на физическите лица при обработка на лични данни (Working Party on the Protection of Individuals with regard to processing of Personal Data). Мнението на тази Работна група винаги се отчита при вземането на решения от страна на Европейската комисия, касаещи защитата на личните данни.

Такива решения могат да се отнасят за страни извън Европейския Съюз, които осигуряват адекватна защита на личните данни (например за такива са обявени Швейцария (200 г.), Унгария (2000 г.), Канада (2001 г.)). Във всяко такова решение има клауза, която задължава страните членки и Европейската комисия да се информират взаимно за всеки случай, когато страната, която се смята, че осигурява адекватна защита на личните данни, не успява да удовлетвори съответните стандарти.

През юли 2000 г. беше публикувано решение на Европейската комисия за адекватна защита на личните данни от страна на онези фирми в САЩ, които се регистрират, че ще спазват т.нар. Принципи на сигурното пристанище (Safe Harbor). В случай, че някоя американска фирма не спазва своите задължения за защита на личните данни, тя просто отпада от списъка.

Друг тип решения на Европейската комисия, които също са съгласувани с Работната група се отнасят за използването на стандарти при прехвърляне на лични данни в трети страни (юни и декември 2001 г.).

Накрая бихме споменали за един регулаторен документ в тази област (Regulation (EC) No 45/2001), разработен също след консултации с Работната група, но приет през декември 2001 г. от Европейския парламент и Съвета на Европа. В него в глава V се учредява независим надзорен орган, наречен Европейски супервайзор за защита на данни (The European Data Protection Supervisor). Това е европейски орган за защита на личните данни, който ще изпълнява своите задължения при пълна независимост, като всяка година представя отчет пред Европейския парламент, Съвета на Европа и Европейската комисия, и го публикува в средствата за масова информация.

5.2. Участие в международни конференции за защита на личните данни

Като се има предвид гореизложеното, международната дейност на КЗЛД добива важно значение, тъй като България, както и други страни от централна и източна Европа (СЕЕС – Central and East European Countries) желаят да се присъединят към Европейския Съюз. От своя страна Европейския Съюз се интересува от степента на защита на личните данни в страните кандидатки. Така например, първата конференция, на която имаше представители на КЗЛД, организирана в Мадрид от Съвета на Европа и Испанската агенция за защита на данни на 12 – 13.12.2002 г., беше под надслов “Предизвикателства и проблеми пред новосъздадените надзорни органи за защита на данни” (“Challenges and problems faced by the newly-established data protection supervisory authorities”).

От присъстващите представители на бивши социалистически страни, всяка беше поканена да направи презентация. КЗЛД беше, така да се каже, най-младата комисия и от наша страна беше представен Законът за Защита на Личните Данни, както статутът и биографията на комисията. По-конкретно беше казано, че фактически КЗЛД е започнала да работи от септември 2002 г. и оттогава е разгледала и решила 9 жалби и е дала консултации.

Тъй като това беше конференция от европейски мащаб, ще си позволим да споменем заглавията на по-важните доклади, изнесени от представители на бивши социалистически страни:

- Карел Нойвирт – Чехия: “Механизми за практическото внедряване на принципите за защита на данни”.

- Петер Лесковски – Словакия: “Подходът на Словашката република при трансгранично прехвърляне на данни”.

- Атила Петерфалви – Унгария: “Функциите на органите за защита на данни и необходимостта от независимост при упражняването на тези функции”.

- Вайда Линартайте – Литва: “Отношенията между надзорните органи за защита на данни и Администраторите на данни”.

Основният доклад на конференцията беше изнесен от председателя на Италианската комисия за защита на личните данни г-н Джовани Бутарели. В него той убедително обоснова необходимостта от такива органи и тяхната независимост като задължително условие за ефективното им функциониране.

На една от предишните конференции за защита на личните данни, организирана от Съвета на Европа през ноември 2001 г. във Варшава, бившите социалистически страни, участващи в нея, решават да основат перманентна конференция, на която да споделят своя опит от прилагането на принципите за защита на личните данни. Представители на КЗЛД участваха за първи път в третата такава среща във Вилнюс от 21 до 22 октомври 2002 г. По традиция в началото на срещата участниците обменят информация за промените в законодателството, извършени в тяхната страна след последната среща. След това дискусиата обхваща следните теми: проблемите на директния маркетинг, отношението към регистри с имена на длъжници, защита на личните данни при провеждането на избори.

Като се има предвид, че от фактическото започване на работа на КЗЛД беше изминал малко повече от един месец, основната информация от българска страна се отнасяше за Закона за защита на личните данни и за статута на комисията.

Четвъртата среща се състоя в Будапеща на 28 – 29.04.2003 г. На нея КЗЛД беше пълноправен участник с изключение на промени в законодателството, касаещи Директива 2002/58/ЕС, за която предварително ни бяха информирали, че такива ще бъдат направени през 2005 г.

Следващата дискутирана тема беше законната уредба за обявяване на имуществото на лицата, заемащи висши държавни длъжности. На участниците направи впечатление, че в българския закон няма санкции. Според унгарския закон, например, ако някой не обяви имуществото си му спират заплатата, докато той го обяви.

Следващата тема беше за досиетата на бившата Държавна сигурност. По тази тема най-голям интерес предизвика докладът на унгарския председател на Комисията за защита на личните данни, касаещ скандала, свързан с унгарския премиер.

Дискусията завърши с темата за националните регистри в системата на здравеопазването. В доклада на КЗЛД бяха изброени следните по-важни регистри на Националната Здравно Осигурителна Каса:

- Регистър на изпълнители на медицинска помощ;
- Регистър на здравно осигурените лица;
- Подрегистри за хронично болни; за диспансеризирани; за получаващи лекарства по протоколи; за диабетици, получаващи тестленти и глюкомери.

Най-голям брой регистри докладваха представителите на Чехия.

Полските представители споделиха, че когато са правили проверки, са открили много нередности в съхраняването на техните здравни регистри.

Петата среща се състоя в Берлин на 6 – 7.11.2003 г. Първата дискутирана тема беше досиетата на бившата Държавна сигурност. Дискусията беше открита от пастор Йоахим Гаук, който спонтанно е оглавил тълпата, нахлула в сградата на Щази. След приключване на дискусията участниците посетиха архивите на Щази, където се запознаха с начина, по който се работи с тези архиви.

Следващата тема в дискусията се отнасяше за сигурността (надеждността) на информационните системи, съхраняващи и обработващи лични данни. Докладът беше изнесен от словашката делегация и в него се излагаше необходимостта от проектиране на сигурността, като средство за намаляване на риска от злоупотреби с лични данни. Наред с това се предлага одит на сигурността на действащите информационни системи.

Следващата тема се отнасяше за извършване на проверки на полицейските регистри с лични данни.

След това се дискутира темата за обработка на лични данни за нуждите на статистиката. Направи впечатление съобщението на чешкия докладчик, че за пръв път в историята на чешката статистика при преброяване на населението идентифициращите данни са били изтрети и изчисленията са били правени с анонимни данни.

Последната дискусия беше на тема наказания при нарушения на закона за защита на личните данни. Силно впечатление на участниците направиха големите глоби в Словакия за такива случаи.

Освен в посочените международни конференции, КЗЛД беше представена на Европейската конференция на органите за защита на данни, която се състоя на 20.11.2003 г. в Брюксел. Това е форум на европейските органи за защита на личните данни, създаден на основата на регламентирания с Конвенция 108 на ЕС Консултативен комитет. В Брюксел бяха поставени на обсъждане важни въпроси свързани с институционализирането на този орган, институционалното му изграждане, принципите на членство в този орган, начините за вземане на решения.

На форума участваха с представители органите за защита на личните данни от всички страни-членки на ЕС, Европейските органи за защита на данните, а така също комисиите на Полша, Литва и Чехия.

Конференцията реши на базата на дискусия да се изготви проекто-документ от страна на Холандия, която беше упълномощена да координира становищата и на следващото заседание на Конференцията, което ще се състои в Ротердам, документа да се парафира от всички, които биха застанали зад него.

С участието на нашите представители на конференцията, България зае своето място сред държавите, които са ратифицирали Конвенция 108 на ЕС.

5.3. Международно сътрудничество

Тук бихме желали да отбележим постигнатото ползотворно сътрудничество с Федералната комисия за защита на личните данни със седалище в гр. Бон, Германия. Още през месец май 2003 г. установихме връзки с комисията на ФРГ. В резултат от контактите с германските колеги беше организирано работно посещение на членовете на КЗЛД в Бон от 2 до 4 декември 2002 г.

Немският закон за защита на данните е приет преди 27 години, а тяхната комисия е създадена през 1978 г. Колегите от Федералната комисия имат огромен опит в областта на защитата на личните данни и напълно доброжелателно го споделиха с нас.

Законът им дава право да контролират всичко, свързано с личните данни. Те правят проверки, когато има съобщение за нередности в пресата, или когато има оплакване от гражданин, или в съответствие с разработен план. Понякога правят и внезапни, изненадващи проверки. Във всяка проверка участват най-малко двама души и най-важна е фактологията. Някои неща могат да се поправят на място, но с оценката от проверката никога не се избързва.

Бяха засегнати много и най-различни теми: за телекомуникациите; за това, че ако лични данни се прехвърлят в страна, в която няма съответно законодателство, тогава трябва да се сключват договори; за регистъра на чужди граждани, който включва отпечатъци от пръсти на всеки чужденец; за централния федерален регистър, съдържащ всички влезли в сила съдебни решения; за автоматизираната система INPOL, съдържаща данни за заподозрени лица, обвиняеми, свидетели, жертви, потенциални закононарушители; за това, че когато пишат на виновници за тяхното становище за конкретен случай, всички по закон са задължени да отговорят

(адвокатите и лекарите не могат да се позовават на професионална тайна); за това, че децентрализираната защита на лични данни е за предпочитане пред централизираната и много други. На всеки поставен от нас въпрос, се отговаряше най-подробно.

Друг случай на международно сътрудничество, който бихме желали да отбележим, е свързан с възникналия пред Комисията спор дали лекарите и адвокатите са Администратори на лични данни. Противниците на разглеждането им като администратори твърдяха, че и двете професии дават клетва да не разкриват личните данни, с които разполагат. Всяко такова нарушение ще бъде наказано по действащия закон за съответната професия. Тогава защо КЗЛД да ги наказва допълнително?

Изпратихме e-mail с този въпрос до Комисиите за защита на личните данни във Франция, Испания, Италия и Полша. Отговорите не закъсняха и във всички се твърдеше, че адвокатите и лекарите са Администратори на лични данни. Най-общо обосновката гласеше, че защитата на личните данни се простира по-далеч от конфиденциалност или секретност. Защитата на личните данни включва такива концепции като качество на данните, съответствие на предназначението им, сигурност, право на достъп, коригиране, блокиране или изтриване, които трябва да се спазват от всички Администратори и тези две професии не правят изключение. Както каза един немски колега на срещата в Берлин: "Най-общо идеята за защита на личните данни може да се изрази така: "Информацията за мен принадлежи на мен".

6. Заключение

През отчетния период членовете на Комисията за защита на личните данни, независимо от обективните трудности, направиха всичко възможно за разрешаване на възникващите проблеми. Неразгърнатият административен капацитет и ограниченото техническо оборудване неминуемо оказаха своето въздействие върху натоварването и сроковете за изпълнение на текущите задачи. Разрешаването на проблема със сградата на КЗЛД е необходима предпоставка за рагръщане на нейния капацитет и нормалното ѝ функциониране.

Като основни предстоящи задачи Комисията за защита на личните данни приема:

- изготвяне на проект за изменение и допълнение на ЗЗЛД във връзка с изискванията залегнали в редовния годишен доклад на Европейската комисия за напредъка на България в процеса на присъединяване за 2003 година;
- разглеждане на подадените заявления и издаване на удостоверения за регистрация на администратори на лични данни;
- разглеждане на висящи искания за достъп до лични данни и подадени жалби;
- приемане на план за контролната дейност на Комисията за 2004 г.;
- издаване на бюлетина по чл. 10, ал. 3 от ЗЗЛД;
- провеждане на обучение на служителите от администрацията на КЗЛД;
- организиране на семинари и работни срещи с администратори на лични данни.

Комисията ще продължи своята дейност съвместно с другите държавни органи по поетите международни ангажменти в процеса на присъединяване на Република България към Европейския съюз.